

SOE Busproduction Finland Oy

Rälssinkatu 1
15700 LAHTI

Perustamislupa

SOE Busproduction Finland Oy (SOE) saa laajentaa nykyistä nestekaasun käyttölaitosta ja asentaa uuden 45 m³ maapeitteiden nestekaasusäiliön siihen liittyvine laitteistoineen. Vanha 9,5 m³ nestekaasusäiliö poistetaan käytöstä. SOEn on toimittava hakemuksessaan esittämällä tavalla, ellei lupaehdoissa muuta määrätä sekä noudatettava vaarallisten kemikaalien ja nestekaasun teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettuja säännöksiä.

Uusittuja laitteistoja ei saa ottaa käyttöön ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) tai hyväksytty tarkastuslaitos on tarkastanut sen. **Tarkastusta on pyydetävä Tukesilta tai tarkastuslaitokselta (VNa 685/2015 30 §).** Tarkastuksessa käydään läpi vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi (ml. nestekaasulaitoksen tekninen toteutus) on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista (VNa 685/2015 31 §). Hyväksytyt tarkastuslaitoksen käyttöönottopöytäkirja on lähetettävä heti sen valmistuttua Tukesille (kirjaamo@tukes.fi).

Toiminnassa tarvitaan nestekaasun lisäksi muita vaarallisia kemikaaleja, joiden enimmäismäärät on lueteltu ao. luettelossa. Muiden kemikaalien määrä ei ylitä 20 % laajamittaisen teollisen käsittelyn ja varastoinnin luparajasta. Täten kohde on ns. nestekaasulaitos (VNa 685/2015 3 § 6 mom.) Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että tuotantolaitokselle tehdään määräaikaistarkastus hyväksytyt tarkastuslaitoksen toimesta vähintään kerran neljässä vuodessa (VNa 685/2015 28 §).

Kohde ja sen sijainti

Rälssinkatu 1, 15700 Lahti

Kohteen kuvaus

Tuotantolaitoksella valmistetaan Scanian linja-autoja. Nestekaasua tarvitaan linja-auton kokoonpanon eri vaiheissa. Olemassa oleva nestekaasun varastointi- ja höyrystyskapasiteetti ovat alimitoitettuja, jonka vuoksi tarvitaan laajennus. Tuotantolaitokselle asennetaan uusi 45 m³ (A-19200) maapeitteinen nestekaasusäiliö, uusi 500 kg/h höyrystin, uutta putkistoa ja muita laitteistoja. Kiinteitä kaasupolttimia tuotantolaitoksella on muutoksen jälkeen 16 kpl (120-400 kW /kpl) tuotantolaitokselleen (PI-kaavio Neste 2-48991). Uusi säiliö korvaa vanhan 9,5 m³ maanpäällisen nestekaasusäiliön. Kohteessa on myös aiemmin rakennettu maakaasun tankkausasema.

Vaarallisia kemikaaleja saa olla yhtiön tiloissa enintään seuraavat määrät:

23.10.2019

632/36/2019

Kemikaali	Luokitus	Määrä (t)
Nestekaasu, 45 m ³ säiliö	Flam. Gas 1, H220;	23
Maakaasu, Pullopatteristo (4x12x50 l, 200 bar)	Flam. Gas 1, H220;	0,45
Vaihtoeht. polttoaineet, RED95 (etanol)	Flam. Liq. 2, H225; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	2,5
Dieselöljy, Farmisäiliö + IBC-kontti	Flam. Liq. 3, H226; Aquatic Chronic 2, H411; Acute Tox. 4, H332; Asp. Tox. 1, H304; Carc. 2, H351; Skin Irrit. 2, H315; STOT RE 2, H373;	4
P5c Syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät kuulu luokkiin P5a tai P5b, Alustasuojusmassa	Flam. Liq. 3, H226; STOT SE 3, H336;	2
P5c Syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät kuulu luokkiin P5a tai P5b, Automaalit	Flam. Liq. 3, H226; STOT SE 3, H336;	0,4
P5c Syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät kuulu luokkiin P5a tai P5b, Tinneri	Flam. Liq. 2, H225; Flam. Liq. 3, H226; Acute Tox. 4, H332; Asp. Tox. 1, H304; Carc. 2, H351; Eye Irrit. 2, H319; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335;	0,4
Muu kemikaali, Moottoriöljyt ja vastaavat		1
P5c Syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät kuulu luokkiin P5a tai P5b, Kontaktiima - Liuotinhenteinen	Flam. Liq. 2, H225; Aquatic Chronic 2, H411; Eye Irrit. 2, H319; Repr. 2, H361; Skin Irrit. 2, H315;	1
P5c Syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät kuulu luokkiin P5a tai P5b, Maalauksen ohenteet	Flam. Liq. 2, H225; Flam. Liq. 3, H226; Acute Tox. 4, H332; Asp. Tox. 1, H304; Carc. 2, H351; Eye Irrit. 2, H319; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335, H336;	0,2
P5c Syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät	Flam. Liq. 3, H226; Acute Tox. 4, H302, H312, H332;	2

23.10.2019

632/36/2019

kuuluu luokkiin P5a tai P5b, Lasinpesuneste -23C	Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335, H336;	
Muu kemikaali, Jäähdytysneste	Acute Tox. 4, H302; STOT RE 2, H373; STOT SE 3, H335, H336;	2
Muu kemikaali, Hitsauskaasu SO-2		0,35
Asetyleeni	Flam. Gas 1, H220;	0,12
Happi	Ox. Gas 1, H270;	0,1
Muu kemikaali, R134A		0,12
Argon		0,2
P3a Syttyvät aerosolit, kategoria 1 ja 2 (sis. syttyviä kaasuja tai nesteitä), Aerosolit	Flam. Aerosol 1, H222, H229;	0,2 (Arvio)

Päätöksen ehdot

1. Tuotantolaitoksen tulee laatia ja ylläpitää kemikaaliluetteloa KemiDigi-järjestelmässä (lisätietoa: www.tukes.fi/kemidigi)
2. Pelastusviranomaisen on lausunnossaan suositellut asukastilaisuuden järjestämistä, jossa kerrottaisiin nestekaasun vaaroista alueen asukkaille. Toiminnanharjoittaja voi harkintansa mukaan päättää asiasta keskusteltuaan ensin pelastusviranomaisen kanssa. Vastaavasti pelastusviranomaisen kanssa sovitaan kohdekortin päivittämisestä ja mahdollisen tuulipussin asentamisesta. (L 390/2005 17 §, Vna 685/2015 17 §)
3. Hakemuksessa esitettyä nesteytetyn maakaasun (LNG) varastointia ja jake-lua ei toteuteta. LNG:n varastoinnin aloittamiseen on erikseen haettava lupaa Tukesista. (Vna 685/2015, Vna 551/2009 9 §)
4. Kohteeseen on rakennettu maakaasun tankkausaste. Varastoitavan maakaasun määrä on 450 kg, joka ylittää ilmoitusrajan Tukesille (200 kg). Maakaasun varastoinnille ja tankkausasteelle tulee tehdä käyttöönottotarkastus hyväksytyn tarkastuslaitoksen toimesta (Vna 551/2009 17 §). Käyttöönottotarkastuksen todistus on lähetettävä tiedoksi Tukesille. Lisäksi kohteelle tulee nimetä maakaasun käytönvalvoja (Vna 551/2009 22 §).
5. Paineistetun maakaasun (CNG) osalta on laadittava turvallisuustarkastelu maakaasun varastointi- ja tankkausturvallisuuden kehittämiseksi. Tarkastelussa on huomioitava laitteiston tankkausventtiilit, liikavirtausventtiilit ja muut varusteet. Turvallisuustarkastelu on lähetettävä tiedoksi Tukesille.

23.10.2019

632/36/2019

6. Ulkona tapahtuvat kaasuvuodot eivät saa levitä viemäreihin tai muihin syvennyksiin. Tarvittaessa aukot tulee peittää tiiviisti. (Vna 858/2012 28, 58 §, Vna 856/2012 72 §)
7. Nestekaasusäiliön ja sen täyttöpaikan ympäristö on pidettävä aina vapaana ylimääräisestä tavarasta, eikä sen lähellä saa pysäköidä autoja. Pelastuslaitoksen on päästävä lähestymään nestekaasusäiliötä vähintään kahdelta suunnalta. Täyttötilanteissa paikan on oltava valaistu. (Vna 856/2012 6, 8, 13 §)
8. Höyrystinkeskuksen rakentamisessa, sijoittamisessa ja varustelussa huomioidaan standardin SFS 5987 vaatimukset. (Vna 858/2012 39-40 §)
9. Käsikäyttöiset pääsulkuventtiilit on merkittävä näkyvästi. Maanalaisen putkiston reitti merkitään maastoon sopivalla tavalla. Sisäpuolinen nestekaasuputkisto on merkittävä keltaisella värillä tai metrin välein olevalla keltaisella tarranauhalla. (Vna 858/2012 15 §)
10. Kaasun käyttölaitteiden on oltava kaasulaitelain mukaisia. Käyttölaitteiden sijoituksessa on huomioitava, ettei kaasua pääse kertymään häiriötilanteissa syvennyksiin tms. alapuolisiin tiloihin. (Vna 858/2012 54 §, EU/2016/426, Kaasulaitelaki 502/2018)
11. Paineraitteista (säiliöt, putkistot, laitekokonaisuudet) on esitettävä valmistajan vaatimustenmukaisuusvakuutukset käyttöönottotarkastuksella. Tämä koskee myös säiliön varusteita ja niihin liitetyjä osia, jos ne voivat olla paineenalaisia ja siten painelaitedirektiivin EU/2014/68 soveltamisalan piirissä. Varoventtiilin ja puhallusputken välisten liitoksien tulee kestää kaasun virtauksen ja paineen aiheuttama kuormitus. (Vna 858/2012 8, 46 §)
12. Nestekaasuputkistolle tehdään paine- ja tiiveyskoe. Koepöytäkirjat esitetään käyttöönottotarkastuksella. (Vna 858/2012 50 §)
13. Nestekaasulaitteistojen asennuksista ml. käyttölaitteen asentamisesta on annettava kirjalliset todistukset niiden vaatimustenmukaisuudesta. Todistuksesta tulee käydä yksilöidysti ilmi, mitä toimenpiteitä se koskee. (Vna 558/2012 3 §)
14. Nestekaasusäiliölle ja -putkistolle on tehtävä painelaitelain 1144/2016 55 § mukainen ensimmäinen määräaikaistarkastus ennen käyttöönottoa.
15. Nestekaasusäiliö, -putkisto ja -höyrystin on liitettävä potentiaalintasaukseen ja maadoitettava. Maadoitusmittauspöytäkirja esitetään käyttöönottotarkastuksella. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että mittauksia tehdään säännöllisin välein. (Vna 858/2012 17, 21 §)
16. Nestekaasun käyttölaitokseen tehtyjen sähköasennusten käyttöönotto- ja varmennustarkastuspöytäkirjat (varmennustarkastus Ex-tilojen osalta) on

23.10.2019

632/36/2019

- esitettävä käyttöönottotarkastuksella. Ex-tilojen sähköasennusten tekemisessä ja tarkastamisessa on noudatettava standardeja SFS-EN 60079-14 ja -17 (L 390/2005 42 §, L 1135/2016 33, 43 §)
- 17.Toiminnanharjoittajan on päivitettävä laitoksen nykyinen räjähdysuojausasiakirja ennen uuden nestekaasulaitoksen käyttöönottoa. Räjähdysuojausasiakirjassa on oltava luettelo laitoksen kaikista Ex-tiloissa olevista mekaanisista ja sähkölaitteista tai muuten on osoitettava, että laitteet ovat edellytetyn räjähdysuojaustason mukaisia. (L 390/2005 44 §, Vna 858/2012 18 §, Vna 576/2003 8 §)
- 18.Laitokselle on ennen sen käyttöönottoa kirjallisesti nimettävä Tukesin käytönvalvojakokeen 1.1.2013 jälkeen suorittanut nestekaasun käytönvalvoja. (L 390/2005 29 §)
- 19.Toiminnanharjoittajalla on oltava ajantasainen PI-kaavio ja osaluettelo nestekaasulaitoksesta. Laitoksella on oltava laadittuna huolto- ja kunnossapitosuunnitelma. Laitteistoille tehdyt tarkastukset, koestukset ja huollot on dokumentoitava. Huoltodokumentaatio on esitettävä määräaikaistarkastuksilla tarkastajalle. (Vna 858/2012 17 §)
- 20.Nestekaasun käyttöä, käsittelyä ja varastointia varten on ennen toiminnan aloittamista laadittava käyttö- ja huolto-ohjeet. Ohjeiden tulee olla henkilökunnan saatavilla. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että käyttöhenkilökunta on saanut riittävästi koulutusta ja opastusta nestekaasusta ja laitoksesta sekä tuntee ohjeet. Toiminnanharjoittajan on valvottava, että henkilökunta toimii ohjeiden mukaisesti. (Vna 858/2012 16 §)
- 21.Toiminnanharjoittajan henkilökunnalle annetaan koulutusta nestekaasuun liittyvistä vaaroista sekä pelastussuunnitelman ja räjähdysuojausasiakirjan sisällöstä. Koulutukseen osallistuneet on kirjattava ylös. Koulutus on uusittava säännöllisin väliajoin. Pelastussuunnitelman toimivuuden varmistamiseksi on järjestettävä säännöllisesti harjoituksia. (L 390/2005 11 §, Vna 685/2015 19 §)
- 22.Nestekaasun käsittelyyn ja varastointiin tarkoitetut laitteet on sisällytettävä ennakkohuolto-ohjelmaan. Tarkastuksista ja testauksista sekä niissä havaituista puutteista ja tehdyistä toimenpiteistä on pidettävä kirjaa. (Vna 858/2012 17 §)

Päätöksen perustelut

Hakemuksessa on arvioitu suurimmaksi riskiksi nestekaasun säiliöauton purkausletkun rikkoontuminen, jolloin nestekaasua vuotaisi ympäristöön 26 kg. Vuodon välitön syttyminen on arvioitu aiheuttavan vaarallisen lämpösäteilyvaikutuksen 21 metrin päähän vuotokohdasta (mallinnettu pistoliekinä). Lähin rakennus on 65 metrin päässä nestekaasusäiliöstä. Nestekaasusäiliön etäisyys täyttää myös asetuksessa 858/2012 33 § säädetyn vähimmäisetäisyyden asuinrakennuksista (15 m). Lupaehdoilla 6. ja 7. osaltaan varmistetaan se, että

23.10.2019

632/36/2019

säiliöalue on vapaa esteistä, eikä kaasua pääse kerääntymään suljettuihin tiloihin, joissa kaasun syttymisestä aiheutuisi vakavimmat seuraukset.

Tuotantolaitos sijaitsee teollisuudelle kaavoitetulla tontilla (T-23). Täten lain 390/2005 20 § vaatimus kaavan soveltumisesta toiminnalle katsotaan täyttyvän.

Toiminnanharjoittaja on nestekaasusäiliön sijoituspaikkaa päätettäessä ottanut huomioon myös läheisen etanolisäiliön. Etanoli- ja nestekaasusäiliön välinen etäisyys on 11 m. Etanolisäiliössä on liekinestini, jonka on tarkoitus estää ulkopuolisen palon leviäminen säiliöön. Toiminnanharjoittaja on arvioinut, että on turvallisuuden kannalta edullista sijoittaa vaaralliset kemikaalit samalle alueelle, jolloin on helpompi estää ylimääräisen tavaran tuominen kemikaalisäiliöiden viereen. Tehdyssä riskinarvioinnissa (Neste, Työ 22111) on tuotu esiin myös muita mahdollisia nestekaasuvuotoja, mutta niiden riski on arvioitu täyttöletkun rikkoontumista pienemmäksi. Riskinvähennystoimenpiteet on määritelty riskinarviointidokumentaatioissa ja niiden vaatimustenmukaisuus/toiminta todetaan käyttöönottotarkastuksella.

Päätöksen ehdot perustuvat tunnistettuihin onnettomuusvaaroihin ja nestekaasulaitoksista säädettyihin vaatimuksiin.

Kohteen maakaasun tankkauksessa ei ole lämpötilakompensaatiota. Maakaasun tankkauksen osalta toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että ajoneuvoja ei tankata tuotantolaitoksella kuin sen verran, että auto voidaan ajaa 10 km päässä olevalle tankkausasemalle. Kohteessa varastoitava ja tankattava maakaasu on hajustettua.

Lupahakemuksen käsittely Tukes on vastaanottanut hakemuksen 9.5.2019 ja käsitellyt sen asetuksen 685/2015 8 § mukaisena lupahakemuksena.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Lahden paikallislehdessä ja Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä kaupungin Lahti-pisteessä ja Tukesin Tampereen toimipisteessä 30.6.2019 saakka.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Tukes pyysi asiasta 16.5.2019 lausunnot Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta ja Hämeen ELY:ltä. ELY-keskus ei antanut lausuntoa ja pelastuslaitoksen (24.6.2019) lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu hakemuksen käsittelyssä Tukesin toimivallan puitteissa.

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai annettu mielipiteitä.

Päätöksen voimassaolo Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

23.10.2019

632/36/2019

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä. (Maksuperustelaki (150/1992) 11 b §)

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005

VN asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015

VN asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012

VN asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta 551/2009

VN asetus sähkölaitteistoista 1434/2016

Painelaitelaki 1144/2016

Kaasulaiteasetus (EU) 2016/426

Kaasulaitelaki 502/2018

Sähköturvallisuuslaki 1135/2016

Kirsi Levä
johtaja

Timo Talvitie
ylitarkastaja

Liitteet

Valitusosoitus

Hakemuksen käsittely

hakemus SOE Busproduction Finland Oy 30.4.2019

hakemus SOE Busproduction Finland Oy 15.5.2019

lausuntopyyntö Hämeen ELY, Ympäristö ja luonnonvarat

lausuntopyyntö Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Kuuleminen Lahden kaupunki 23.5.2019

lausunto Päijät-Hämeen pelastuslaitos 24.6.2019

selvityspyyntö SOE Busproduction Finland Oy 4.7.2019

kirje Lahden kaupunki 4.7.2019

selvitys SOE Busproduction Finland Oy 4.7, 16.8, 21.8, 23.8, 11.9, 16.9, 10.10, 17.10.2019

päätös SOE Busproduction Finland Oy 23.10.2019

Päätöksestä tiedottaminen

Hämeen ELY, Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Suomen AVI, Työsuojelu

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosassa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

MINNE VALITETAAN

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna